

Marian Malinowski „Wojtek” – działacz socjalistyczny i niepodległościowy. Został wielokrotnie więziony, zesłany na Syberię. Był ministrem Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej, senator II Rzeczypospolitej Polskiej.

Młodość i działalność antycarska

Marian Malinowski urodzony 1 maja 1876 roku w Kielcach. Ukończył dwuklasową szkołę miejską w Radomiu, czteroklasową niedzielną szkołę rzemieślniczą w Warszawie. Od 1896 roku działał w Polskiej Partii Socjalistycznej. Dzięki talentowi organizacyjnemu w 1902 roku został przewodniczącym Radomskiego Komitetu PPS. Przed rewolucją, 24 grudnia 1904 roku, wziął udział w zbrojnej demonstracji, za co został aresztowany i osadzony na trzy miesiące w carskim więzieniu. Kiedy wyszedł na wolność objął kierownictwo Organizacji Bojowej PPS w Radomiu. Planował akcje zbrojne, brał udział w kilku zamachach bombowych. Pod koniec roku został ponownie aresztowany przez władze rosyjskie, tym razem nie udało mu się uniknąć długiego wyroku. Został zesłany do Pinegi za Archangielskiem, skąd jednak udało mu się zbiec. Zamieszkał na terenie Zagłębia Dąbrowskiego po powrocie na ziemie polskie. Przystąpił do PPS-Frakcji Rewolucyjnej i szybko zajął miejsce w jej hierarchii. W listopadzie 1907 roku został po raz kolejny aresztowany przez carską policję. Ze względu na ciężące nad nim zarzuty, jako niebezpieczny buntownik został skazany na sześć lat ciężkiego więzienia, po którym miało nastąpić dożywotnie zesłanie na Syberię. Po wybuchu I wojny światowej udało mu się ponownie zbiec do kraju. W Krakowie nawiązał kontakt z Polską Organizacją Wojskową Piłsudskiego. Wkrótce potem wstąpił do Legionów Polskich. Z działalności w PPS i POW pochodzi jego pseudonim „Wojtek”.

Tymczasowy Rząd Ludowy

Gdy tworzył się Tymczasowy Rząd Ludowy Ignacego Daszyńskiego, Malinowski objął stanowisko ministra robót publicznych, ważne ze względu na socjalistyczny program rządu. Po oddaniu władzy Piłsudskiemu i utworzeniu rządu Moraczewskiego, Marian Malinowski objął funkcję ministra bez teki (czyli stanowiska ministra). Był posłem na Sejm od 1919 do 1928 z listy PPS. Jako jeden z 10 posłów na Sejm Ustawodawczy z województwa lubelskiego, był członkiem Wojewódzkiego Komitetu Obrony Narodowej w Lublinie w 1920 roku. W 1928 wystąpił z PPS i przystąpił do PPS dawnej Frakcji Rewolucyjnej. Od 1931

przeszedł do Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Od 1930 do 1935 był posłem z ramienia BBWR, a od 1935 senatorem (wybrany z ramienia BBWR).

II Rzeczpospolita

W wolnej Polsce Malinowski był wielokrotnie wybierany do parlamentu. Początkowo działał w PPS, po zamachu majowym związał się z piłsudczykami (czyli wielopokoleniową, ogólnopolską organizacją niepodległościową, zarejestrowaną 28 czerwca 1928 jako kontynuacja działającego w latach 80 Duszpasterstwa Rodzin Legionistów i POW-iaków). W 1928 roku zerwał ostatecznie z socjalistami i wstąpił do Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Z ramienia tej organizacji od 1935 roku sprawował urząd senatora.

II wojna światowa i ostatnie lata życia

We wrześniu 1939 roku został internowany w Rumunii, gdzie przebywał do końca II wojny światowej. Wrócił do kraju w 1945 roku. Jako przedstawiciel przedwojennych władz był poszukiwany przez władze komunistyczne, ukrywał się pod nazwiskiem Ogodziński. Zmarł 1948r. pod własnym nazwiskiem.

Odnaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari (czyli najwyższego polskiego odznaczenia wojskowego, nadawanego za wybitne zasługi bojowe) w 1933r. i Krzyżem Niepodległości z Mieczami w 1931r.

Źródła:

Stanisław Łoza (red.): *Czy wiesz kto to jest?*. Wyd. II popr. Warszawa: Główna Księgarnia Wojskowa, 1938, s. 460.

Teatr NN.pl